

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

<p>A szerkesztőség: Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok vissza nem adtnak.</p>	<p>Felelős szerkesztő: SZIGETHY ÖDÖN. Kiadó és laptulajdonos: LÓWY B.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér. Hirdetmények: Egy hasábos petsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: petsora 40 fillér.</p>
---	---	--

Rákóczi.

Kétszáz év folyt le azóta, hogy felzúgott valahoi Munkácsnál a kuruc tárogató mélabús danája; kétszáz esztendő forgott le, amióta kuruc fegyverek csattogásától visszhangzott a magyar felvidék. Rég elhangzott már az anyák siralma gyermekeik után, kik a hősiség és szenvedés közepett korán elvéreztek; nem zokog az ara jegyese holttemén, elmúlt már a dicső, de szomorú korszak, és ime, mintha föllevenednék a régmúlt idő; látjuk a szabadság nagy hőst Rákóczit, a mint felkel halottaiból és átrezeg szívünkön annak a nagy kornak lelketjáró költészete.

Hajh Rákóczi . . . Bercsényi . . .

A nagy idöket egy nép sem felejt, ha számot tart reá, hogy nemzetiségét megőrizni fogja. Minden nagyobb esemény nyomokat hagy egy nemzet életében, voltak legyen azok örvendetek, avagy szomorúak. Az a mérőfoka egy nemzet lételének, hogy mennyire tudja megbecsülni nagyjait és mennyire ragaszkodik története hagyományaihoz. Azok, kik az igazságért és szabadságért ontották vérüket, kik ott hagyva a családi tüzhelyt, nyugalmat, vagyont, hogy felcseréljék ha kell a halállal, — azok emléke szent előttünk, és attól megválni csak szolgálélek tud.

Mennyi hányattatásnak volt részese a magyar e két évszázadon keresztül, mennyi megpróbáltatást szenvedett át, mindezek közt nem feledtük multunkat és nem adtuk föl nemzeti egyéniségünket.

Azoknak a kurucoknak az elporlott szive, kik idegen földön szüntek meg dobogni e drága hazáért, mintha fölgyújtotta volna a mi szívünket is, valahányszor nemzeti létünk volt veszedelemben. Ha keserűség és átok vert meg: az ő keserveikre és átkaikra emlékeztünk s ha bánat fogta el a nemzetet, az ő érzéseik könnye gyült a szemünkbe.

A mi nemzetünk nem tudott megválni azoktól a siroktól, ahol egy egy nemzeti hős teste porladoz, és milyen tehetetlen keserűséget kelle tapasztalnia, hogy az ő fájdalmait és könnyűit a régi szenvedéshez való hűségét bűnül tudták be és vétkül rótták fel.

De megnyílik nagy Rákóczinak sirja és hazahozzuk őt miközénk, abba az országba, ahol a fejedelem az ő haló porát megillető kegyeletben fog részesedni ivadékról ivadékra. Nem kell majd érzéseinket elpalástolni, az ő sirja leend majd azon talizmán, mely lelkünket, szívünket nemzeti érzésünkben még jobban megerősíti.

És ki volt az, aki II-ik Rákóczi Ferencz földi maradványait hazasürgeti? Senki más, mint maga Ő Felsége a

király. Milyen fejedelmi nagyság kellett ahhoz, hogy a nemzet gyászos megemlékezését és a behorpadt sirok szellemét maga a Felső ébressze fel bennünk.

Bizonyára Ő is tudatában van annak, hogy mily nagy jelentősége van egy nemzet életében a szent ereklyék kultuszának. Az Ő nemes szive együtt lüktet nemzetével és ő az a nemzeti király, aki abba a jövőbe óhajtja látni az országot, amelyért az utolsó nemzeti fejedelem harcos népe szive veret ontotta.

Lelketemelőbb királyi cselekedetet alig ismerünk, mint amilyen ez a királyi kézirat volt.

A király pedig eljön hű magyarjai közé, hogy velünk együtt emlékezzen azokra az idökre, melyekben legfényesebben nyilvánult meg a magyar hazafiság, a magyar lovagiasság és a magyar szabadság. A király közösséget vállal a mi multunkkal, hogy a jövőnk is egymásé legyen.

A hazafias lelkek öröme végig reszket e hazában. Jogunk van az örömré. Boldog idő az egy nemzet életében, amikor a legelső magyar ember vezeti győzelemre népét. Örömpesve kiáltjuk feléje:

Éljen a király!

* T A R C Z A *

Egy házaspár egybekelésének 50-ik évfordulóján.

— 1904. június 1. —

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczaja.

Még nyil kertünk rózsája
Bár rég beállt telünk.
Azért virágnak, dalnak
Örvendez a szívünk.
Hogy is ne? Hisz a télnek
Virága diadal,
Szálljon hát ajkainkról
A győzedelmi dal.

Szálljon a Végtelenhez,
Ég, föld felett ki áll,
Kinek szavára hallgat
Az élet és halál.
Ki szívünk rézsaláncán,
Melyet kezébe vett,
Vezet félszázad óta
Bennünket idelent. . .

Utmenti gyalogjárón
Nem kérdeve merre visz,
Indultunk a világra.
Miért kérdtük volna? Hisz
Szerető lelkek célja,
Nem nézni az utat,
Hanem hogy egymás karján
Együtt utazzanak.

Ugy tettünk. Utazgattunk
Cél nélkül, gondtalan,
Mint vándorfelhők, melyek
Pályája arra van,
Amerre a szél hajtja.
Gondnak nem volt helye
Szívünkben . . . más laká azt,
A gyengék ereje:

A szeretet; boldogság
Forrása, kútfeje.
Nemcsak azért, hogy önön-
Magával éri be,
Hanem azért, hogy merre
Utjában elhalad,
Előtte és utána
Áldás, gyönyör fakad.

A szeretet az első
Legfőbb parancsolat:
Jusson embertársadnak
Szivedből egy darab.
Jusson, s ha jut, ne sajnáld,
Nem tettél rossz cserét,
Részvétednek értékesb
Kincs állja a helyét.

A szeretet, az örök,
Mély, igaz tudomány
Nélküle földi létünk
Értéktelen talány.
Avagy mit ér az ember,
Ha nincs szárnya, mely
A földről élve, halva
Emelje égbe fel? . . .

Oh! élet' világ' lelke!
Halhatlan szeretet,
Ki gyarló sziveinkben
Választottál helyet.
Ha eddig védőnk voltál,
Ne hagyj vigasztalan,
Pályánk végállomásán,
Amely még hátra van!

Tűrésre, szenvedésre
Éveink hosszú során,
Az élet iskolája
Kioktatott korán.
Panaszra nem fakadtunk,
Hogy sorsunk mostoha,
Másnak se nyílt rózsá
Tövis nélkül soha.

Azért mindig mienk volt,
Az is lesz a világ,
Mig porházából lelkünk
Az ablakon kilát.
Mienk az ég, és földnek.
Megannyi öröme,
Csillagok miriádja,
Virágok özöne.

De oh! mi lesz majd akkor,
Akkor mi lesz velünk,
Midőn egymás karjából
Kihullott a kezünk.
Ha valamelyikünknek
Kialszik csillaga,
S a földön elhagyatva
Egyőnk marad maga? . . .

Mikor permetezzünk?

Számtalan az elemi csapás, mely a szőlősgazdát a leszűretelésig állandóan rettegetésbe tartja. Fagy, jégeső, szárazság azok, melyek a gazda reményét tönkreteszik; mindezek ellen védekezni vajmi kevés, sőt mondhatni semmi erőnk nincs, de számtalan azon ellenségek, betegségek száma is, a melyek ellen a modern tudomány kellő fegyvert teremtett, jöhetnek ezt is csak nagy anyagi áldozatok árán vehetjük igénybe.

Az elmúlt hetek rendkívüli időjárása Zalamegyében sok gazdát fosztott meg reményétől, kenyerétől, úgy, hogy korán kell foglalkoznia ama borzasztó gondolattal, mint fogja egész évi kenyerét megszerezni?

Ismeretes a napilapok hasábjából is, hogy Zalamegye legnagyobb részét részben a jég verte el, részben a több ízben volt felhőszakadás okozott súlyos kárt. Vidékünket, a Balaton mellékét, eddig megkímélték az elemi csapások, de ezután következnek ama szőlőbetegségek és ellenségek, melyek ellen a kellő időben alkalmazandó védekezés elmulasztása kárunkra nagyon megboszlúna magát.

A szőlőbetegségek között azok a legveszedelmesebbek, a melyeket a szőlőnövénynek különböző részein elősködő gombák okoznak. Ezek közül vidékünkön leginkább pusztít a peronospora, a lisztharmat, ritkábban a fenésedés vagy antraknozisz és a gyökérgyökérpenész.

Vidéünkön szerzett tapasztalatok eléggé meggyőzhetek már minden szőlősgazdát arról, hogy a peronospora a szőlőnek ez a veszedelmes ellensége állandó lett és szerencse, hogy ellene már minden kétséget kizáró védekezési eljárás birtokába vagyunk. Az ellene való védekezés a bordói lével eszközölt permetezésből áll, azonban éppen ezzel követ el a gazda leg-

nagyobb hibát, ha a permetezéssel addig késik, míg a peronospora nyoma a szőlőlevelek alsó lapján már észrevehetővé válik. Nálunk, ha tenyészének kedvező időjárás van, már június végén megjelenik. Nem szabad azonban bevárni azon időt, midőn az már fellépett és szemmel látható jelenlétéről győződünk csak meg, mert nem kell azt hinni, hogy a betegség csak akkor kezdődik, mikor felül a barna, alul pedig a fehér foltok láthatók lesznek. A betegséget kezdetben nem lehet fölismerni, mert a levélnek belsejében garázdálkodik és csak akkor vesszük észre, ha már a levélen is keresztül hatolt, ilyenkor már a levél felső lapján halványsárga foltokat látunk, majd később ezen foltok barna és vöröses színűek lesznek és teljesen elsáradnak, a levél alsó lapján az ismeretes cukorporszerű bevonat látható.

Igaz, hogy a szőlőnövény levelei mutatják mindig legfeltűnőbbben a peronospora jelenlétét, de nem kell azt hinni, hogy e betegség csak a leveleket támadja meg, mert éppen úgy pusztítja annak minden zöld részét is a kacsokat, virágot, fűrtöt és szőlőbogyót is. A cukorporszerű bevonat elrepi tehát az említett részeket is és olomszürke foltok alakjában mutatkozik. A szőlőbogyói mint a többi megtámadott rész itt is száradni, lehullani illetőleg rothadni kezdenek.

A peronospora spora a szőlőveszteső rügypikkelyei alatt élnek át a telet. A tavasszal meginduló zöld hajtás tehát már magában hordja a veszedelem csiráját. Ebből a tényből tehát érthetővé válik az, hogy miért kell az első permetezést lehetőleg korán végezni.

A téli spórák szaporodása hozza létre a nyári spórakat, melyeket a szél szerte hord, mi által befertőzi a határ minden szőlőjét.

Nem szabad tehát bevárunk míg a betegség megjelenik, már csirájában kell azt elfojtani, a minél korábbi permetezés által. Kedvező élet feltételek mellett, milyen az eső után hirtelen beállott napos meleg időben, rövid 1—2 nap alatt megjelenik a betegség. Nagyon helyesen cselekszenek szőlősgazdáink, ha az u. n. fattyazás után azonnal elvéggeztetik az első permetezést.

Nem ajánlhatjuk eléggé a szőlő-ajtányiskolák minél gyakrabbi permetezését, mert ha kedvező időjárás van a fejlődésére, úgy a már permetezett alsó leveleket nem, de a fiatal hajtásokat pusztítja el. Ha az ojtványok az iskolában két három levelet hoztak azonnal permetezni kell és ezt legalább kéthetenként, — de ha nagyon nedves időjárás van úgy minden tíz napban és minden nagyobb eső után meg kell ismételn. A keverék kezdetben 1 százalékos, később 2, ha nagyon nedves időjárás van úgy 3 százalékos oldattal permetezzük.

A termő szőlők második és többi permetezés idejét az időjárás határozzák meg. Rendes körülmények között 4—6 heti időközökben történik, azonban a nedves időjárás azt is szűkebb időközökre szorítja.

Ha a nyár állandóan száraz, a peronospora fejlődése megakad ugyan, azonban ez nem zárja ki a további permetezést, a mit okvetlen el kell végeznünk, mert szomorú tapasztalattunk fog csak meggyőzni annak szükséges voltáról.

Szinészet.

Folyó hó 22-én kezdte meg Szabadhegyi Aladár szintársulata előadásait. Bemutató előadásul a „Náni” került színre, ami elég rosszul volt megválasztva, mert ismerheti Szabadhegyi a közönség általános tulajdonosságát, hogy mindig az új darabok iránt ér-

Isten! Atyánk! ki ott fenn
Kötötted meg frigyünk,
Te tudod hányat dobbant
Azóta a szívünk.
Te tudod, van-e, s mennyi
Még hátra? Oh ha van,
Oszd ketté egy arányban
Részünkre ami van.

Add, hogy karöltve érjünk
Odáig, hol az ut
A föld végső határán
Az éggel összefut.
S ott búcsút intve vissza
S átlépve a határt,
Szívünk végdobbánása
Egy dalba szálljon át.

Amely az igaz lelkek
Hitétől áradó,
Szívünk lángjával égő,
Magasan szárnyaló.
Mélto arra, hogy hangján
A múlt föld felett
Hirdesse győzdelmét
Az égi Szeretet!

A. F.

Karcolatok.

**-tól.

A kegyetlenségéről ismeretes XI. Lajos francia király alatt (1461—1483) Sz.-Cozmos priorja Palestinába, a szent helyek látogatására készült s miután a király beleegye-

zését megnyerte, szerencsésen oda is érkezett. Mikor azonban visszafelé jött, az arabok kezébe esett, kik 12 évig fogva tartották őt. Hosszas távolléte miatt holtak tartották őt s azért Lajos az ő udvari kápolnája alamizsnáját nevezte ki ezen jövedelmező állásra; a volt apát megrémült, mikor ezt megtudta. Ezért az udvarhoz sietett és XI. Lajos is annyira megindult az apát panaszán, hogy megígérte neki, hogy vagy priorságát vissza fogja kapni, vagy valami kárpótlást. Mivel azonban Lajos az ígért teljesítését nem valami sürgősnek tartotta, a prior ismét zaklatódott. Ez a királynak nem tetszett s egyik este Tristánnak, a nagyprofosnak, ki mindig közelében tartózkodott, mondá, hogy rázza le nyakáról a szent Cozmosi priort.

Tristán hozzá lévén szokva az ilyen föladatakhoz, kész volt a parancs keresztülvitelére. Néhány szolga kíséretében a priorságba ment, hol a priort számos ismerőse társaságában asztalnál találta s a halálos ítéletet azonnal tudtára adta. Eleinte azt gondolták, hogy tréfál, de csakhamar megmutatta, hogy a legkomolyabban veszi dolgát s a prior kényszerült utolsó gyónását letenni. Tristán zsákba dugatta s a Loireba vettette.

Másnap mikor a királynál megjelent, Lajos kérdé, hogy parancsát teljesítette-e és Tristán jelenté, hogy szóról szóra teljesíté. Néhány óra múlva azonban mikor a király a kertben sétált, a régi priort ismét maga elé jönni látta, hogy hivatalába visszahelyezését kérje. „Te gazember — kiáltá Tristánra, — te hazudtál.”

A megrémült Tristán a király lábaihoz borult s ismétlé, hogy ő felsége akaratát teljesíté.

— De hiszen ott áll épen és egészségesen! — mondá a piorra mutatva.

— Ah — mondá Tristán, — hiszen akkor fölséged hibás, hogy tévedtem. Fölséged azt parancsolá, hogy a szent-cozmosi priort rázzam le a nyakáról; azért elmentem Szent-Cozmosba s az ottani priort vízbe fojtattam. De a tévedés könnyen helyrehozható és ha fölséged parancsolja, az öreget is . . .

— Nem, így is jól van, — mondá Lajos és magához szólítá az öreg priort. Önnek szerencséje van mondá — most megint Szent-Cozmos priorja lehet. Az állás megürült.

Kevéssel előbb, mint gróf Waldbott óriási adósságai miatt szükségesnek látta volna Bajorországból megszökni, I. Lajos király látogatásával tisztelte meg. A gróf nem mulasztotta el midőn magas vendégét meszeszerű üvegházába körülvezette, tőle 5000 forintot kölcsön kérni, mit az akarva, nem akarva utalványozott is. Mikor a király eltávozott tőle, a gróf melegen megköszönte a látogatást.

— Ellenkezőleg gróf, — válaszolt a király, — én vagyok lekötöztetve, hogy megmutatta nekem a legdrágább virágokat, miiket életemben láttam.

XIV. Lajos egyszer egy kis költeményt írt. A versek ugyan elég rosszak voltak s öneki magának sem tetszettek. E szavakkal mu-

deklódik, bemutató előadásul tehát ilyen kellett volna választani. Hisz megmutatta a társulat „Bob herceg” előadásával, hogy szép és jó előadást tud produkálni.

És épen az említett körülmény szülte azon hideg közönyt, a melylyel a közönség a társulat iránt viseltetik, pedig több pártolást érdemel, mint azt eddig tapasztaltuk.

Hétfőn délután *Lumpaciuss Vagabundus* este a *Drótostót*, kedden *Doktor Szeleburii*, csütörtökön *Bob herceg* és pénteken a *Zsába* került színre. Mindezek közül ki kell emelnünk „Bob herceg” előadását, melyben Képes Laura (Bob herceg) és Medgyesi Erzsi (Annie) szépen megfeleltek szerepüknek. Képes Laurának temperamentumos játéka, tiszta hangja tetszést aratott, minnek a közönség sűrű tapssal adott kifejezést. Medgyesi Erzsi játékán egész átérzik a tüzes temperamentum, aki e mellett énekben is szép tehetség. Hasonlóan mutatták be magukat a többi darabban is. Általában ki kell emelnünk minden szerepében Szabadhegyit, ki valóban szépen alakít, átérzi és összeforr egyéniségével szerepe. Liptai minden szerepében tökéletesen érvényesül, színész tehetség, nem marad el tőle Báthory Vilmos sem. Dícsérettel kell megemlékeznünk Bakodynéről Pintér Dezsőről és Kovács Sándorról. Nem mulaszthatjuk azonban egyes technikai hibákra is figyelmeztetni a társulatot, a melyek az előadásra zavarólag hatnak.

Eltekintve ezen kisebb hibáktól valóban nem tudjuk minek tulajdonítsuk ama általános közönyt, a melylyel Tapolcza minden szép és nemesért lelkesülő közönsége a társulat iránt viseltetik. Hisz nem várhatunk egy kisebb társulattól oly előadást, mint egy nagyvárosi színészettől, de Szabadhegyi társulata mégis több pártolást érdemel, és ezzel nem csak a nemzeti színészet ügyének, hanem városunk becsületének is tartozunk.

H I R E K.

Ipartestületi közgyűlés. A tapolczai ipartestület folyó hó 8-án tartotta meg évi rendes közgyűlését, mely alkalommal az előjáróság következőképen választott meg: Elnök Fülöp Károly, előjárósági tagok: Berta Gyula, Németh Károly, Tőke József, Hirsch Dávid, Kutasi József, Reindl Dezső, Dus Kálmán, Laskai Lajos, Hok József, Zsínkó Ist-

tatta Grammont tábornoknak: „Tábornok ur, olvassa csak a kis költeményt s mondja csak olvasott-e valaha ennél izléstelenebbet. Mivel tudják, hogy egy idő óta a költeményekben gyönyörködöm, mindenfélet hoznak nekem.”

Grammont olvasá és mondá: „Sire! Föl-séged ítélete isteni és igaz, ez a költemény a legizléstelenebb s legneveltségesebb, amit csak valaha olvastam.”

Ekkor hangosan nevetett s kérdé: „Nemde a ki ezt csinálta valóságos bolond.”

— Sire, — mondá Grammont épen oly mosolyogva — lehetetlen is azt másnak mondani.

— Helyes, — mondá a király, — örvendek, hogy oly leplezetlenül beszélt velem. Az írója én vagyok.

Grammont megijedt. Majd magához térve mentegedőzdött: „Minő tévedés! Engedje föl-ség, hogy még egyszer olvassam, csak futólagosan olvastam.”

— Nem, nem, tábornok uram, — mondá a király vidáman, — az első gondolat mindig a legtermészetesebb.

ván, Ulrich József, Róka Péter. A május hó 26-án tartott előjárósági gyűlésen alelnöknek megválasztották Reindl Dezsőt, pénztárosnak Stiglitz Ármint.

Gyármegnyitás Keszthelyen. A vidéken egyre pusztulnak a kékfestő műhelyek úgy, hogy a magyar nép asszonyainak fő ruházati kellékét, a kékre festett gyolcsot az utóbbi időben nagy mennyiségben hozattuk külföldről. Örvendetes esemény tehát, hogy Keszthelyen megnyitották Regensperger Ferencz kékfestő gyárat, amely nagy telepen a Balaton mellett épült állami támogatás mellett. A gyár a maga nemében a Dunántul az első, az országban a negyedik. Gyártmányait nemcsak hazánkban, hanem Steierban, Boszniában és Horvátországban is keresik. Az ünnepélyes megnyitás e hó 23-án volt, Keszthely társadalmának képviselői, több fővárosi nagykereskedő és számos vidéki kereskedő jelenlétében. A megnyitási lakomán dr. Schwarcz Zsigmond ügyvéd méltatta a megnyitásnak a magyar iparra való fontosságát. Hertelendy Ferencz főispán, a soproni kereskedelmi kamara, az iparfelügyelő táviratban fejezték ki elismerésüket, hogy a tulajdonos kisiparból nagy szorgalommal gyárrá fejlesztette vállalatát. A gépeket a Röck-féle gyár készítette. Ez a gyár állította elő Magyarországon a legelső ilyenmü gépeket. A gyár megnyitás tehát a magyar gép-iparra nézve is esemény. Nagy István városbíró a megnyitáskor a város közönsége nevében a kereskedelmi miniszternek köszönetét nyilvánította, mert eme, Keszthely közzgazdasági életére kiható megnyitást lehetővé tette.

Halálos ítelet Zalaegerszegen. A zalaegerszegi kir. törvényszék az esküdtszéki tagok részvétele mellett f. hó 25-én és 26-án két bünesetet tárgyalt, mely alkalommal Zsemlye István sárhidai 30 éves kanászt ki társaival, Vizmati Imrével Takács József pórszombati dísznőkereskedőt Gosztola köz-ség erdejében folyó évi április 5-én agyonütötték s 410 koronáját elrabolták, *kötélhalálra ítélték*, míg társa Vizmati Imre 15 évi fegyházat kapott. A másik büneset Pakod mellett a tölcányi majorban történt 1903. december 23-án. Valics József csikós haragudott Vacsko Miklós majorgazdára s a sötétben súlyos csapást akart reá mérni, de helyette barátját Pál Károlyt találta megütni ugyannyira, hogy az néhány nap mulva meghalt. Valicsot négy évi börtönre ítélték.

Eső, jég, felhőszakadás. Török átoknak mondja a magyar gazda a szentgyörgynapi harmatot és a *pünkösdi esőt*. Beütött a török átok pünkösdi első és második napján majdnem az egész Zalamegyében jég és felhőszakadás alakjában gondteljes barázdákat hozva a szép reményekkel eltöltött gazdák arcára. Tapolcza határában csak Szentgyörgyhegyen tett a felhőszakadás kárt, lefordva a termőtalajt, járhatatlanná tevén a hegyi utakat. De annál nagyobb kárt tett a jég és felhőszakadás megyénk egyéb helyén. Keszthely, Balatonederics, Diás, Vashegy, Galambok, Nagykanizsa környékén a jég, amely két ízben is esett, elverte nemcsak a szőlőket, hanem a gabonaneműeket is, úgy, hogy le kellett azokat ka szálni. Hasonló híreket kaptunk Csabrendekről és Sümegről is. Gelsen a nagy víz egy kilométernyire úgy megrongálta a vasuti töltést, hogy a közlekedés megakadt. Sok helyütt ólakat, hidakat vitt el a rohanó ár. Salomváron Kemes János házába ütött a villám és azt elhamvasztotta, az istállóban levő szarvasmarhák közül 5 darabot agyonütött. Egyes vidékeken nagy szükségét szenved a szegény nép.

Országos borszövetkezet. A földművelésügyi miniszter az ország több kiváló bortertermelőjét és borkereskedőjét értekezletre hívta egybe a Magyar Bortertermelők Országos Szövetkezetének szélesebb alapon való újjászervezése céljából. Tallián Béla földművelésügyi miniszter az új szőlők jövedelmezőségének biztosítására egy nagyobb országos szövetkezet létesítését ajánlja. Hangsúlyozza, hogy ez a szövetkezet nem akar offenzív állást elfoglalni a borkereskedőkkel szemben, ellenkezőleg, szívesen látná, ha termelők és kereskedők vállvetve működnének a szövet-

kezetnél. Gróf Esterházy Gyula, gróf Keglevich István s Barta Ödön helyeslik a szövetkezet létesítését Molnár Ákos a borertertesítésnek szövetkezeti alapon való eszközését nem tartja keyesnek, mert ez káros versenyt csinálna a borkereskedelemnek, melyet egyedüli illetékes faktornak tart a borerterkesítésre. Csak olyan szövetkezetet óhajtana. melynek célja az okszerű szüretelés, és az okszerű közös borkezelés, de amely szövetkezetek közvetlen fogyasztóknak nem adnák el a bort, hanem csak kereskedőknek. Tallián Béla földművelésügyi miniszter kijelenti, hogy az országos központi szövetkezet megalakításán kívül készséggel hajlandó támogatni az életképes alapon létesítendő vidéki pinceszövetkezeteket is. Ezután az értekezlet az országos szövetkezet alakítását kimondotta, az erre vonatkozó alapszabály tervezetét általánosságban elfogadta s annak részletes tárgyalására s a szövetkezet megalakítására vonatkozó aláírási felhívás kibocsájtására Wekerle Sándor vezetése alatt szűkebb körű bizottságot küldött ki. Tapolczáról Vastagh Jánost hívta meg a miniszter az értekezletre.

Soproni kiállítás. A soproni kiállítás előkészítése serényen folyik. Az egyes szakcsoportok keretei mindjobban kidomborodnak, s már-már oly képét mutatják a kiállításnak, amely büszkességgel töltheti el a magyar iparnak képviselőit, másképp pedig vonzóvá teszi a közönség előtt, mely méltányolva e határszéli kiállítás jelentőségét, bizonyára tömegesen keresi fel azt. — A kiállítás középpontja, az iparkiállítás lesz, e mellé sorakozik a képzőművészeti, a kertészeti virág és gyümölcskiállítás, továbbá a nem csekély jelentőségű házi és népiparkkiállítás. Az ipari kiállításra már eddig mintegy 3000 kiállító jelentkezett. A kiállítók közül képviselve vannak a kamarai kerület (Sopron, Vas, Zala, Mosonmegyék) összes igrágai. A díszes névsorban nem egy olyan kiállítót találunk, aki már több ízben vált becsületére a magyar ipar fejlettségének. A gyáripar képviselői most jelentkeznek. A képzőművészeti kiállításban fogják helyi és vidéki művészeink bemutatni azon szép, művészi alkotásokat, amelylyel becsületére válnak majd a magyar művészetnek. A kiállítás ezen csoportjának mikénti elhelyezése körül most folynak a tanácskozások. A kiállításban való részvételre felhívjuk városunk iparosait.

Tanárok kirándulása. A Református Tanáregyesület közgyűlése május hó 25-én volt Pápán, mely alkalommal a Balaton megtekintését határozták el. A 110 tagból álló kiránduló csapatot Antal Géza dr. vezette, ki Berger Manó helybeli borkereskedővel együtt maturalván, levélben értesítette, hogy folyó hó 26-án a délutáni vonattal utazik Tapolczán keresztül a díszes társaság. Berger Manó a vonat 20 percnyi itt tartózkodása alatt kitűnő borokkal vendégelte meg az átutazó hölgyeket és urakat és rövid üdvözlő beszéd után még annyi idő is jutott, hogy a fiatalabbja egy csárdást is táncolt, az idősebbjei pedig igaz szívvvel kiállították, hogy éljenek a tapolczaiak. Innen Keszthelyre indult a társaság, ott dr. Óváry Ferenc fogadta őket. Keszthelyről másnap reggel 6 órakor indultak külön hajóval, 8 órakor Badacsonyban reggeliztek és 12 órakor Almádban ebédelték, kellemesen emlékezve a tapolczai állomáson eltöltött 20 percre.

Kurjogatas A mult vasárnap, dacára a kellemetlen időnek, mégis ejfélig volt részünk ebben a kanibáli zenében. Hogy nálunk fényes nappal nyílt utcán vagyunk kénytelenek az ordításokat végighallgatni, az még csak hagyján, hisz ezt meg szoktuk, mert meg kell szoknunk, hanem az már mégsem járja, az utolsó faluban sincs megengedve, hogy egész éjjel türjük a vad kurjogatasokat, zavarva a lakosok nyugalmát. Be kell az éjjeli rendezavarókat kísérni. Itt még a sógor és komaság sem menti fel az elnézést, mert hát erély és tapéntatnak kell a rendörben lenni, — mert hogy: „Röndnek muszáj lönnyi”!

Szőlősgazdákat érdeklő hír. Egy magyar ember szőlővenyige hulladékoknak fekete festék előállítására céljából tösténő elszenesítésére s ezzel kapcsolatban a melléktermé-

kek, illetőleg gázok értékesítésére szolgáló eljárás és berendezésre kért szabadalmat. A szőlővenyige hulladékokból ezek elszénestésével fekete festék előállítására már ismeretes. Az elszénestés azonban ez idig kivétel nélkül — a fa elszénestésénél is használt módon — ugynevezett boksákban történt, minnek legnagyobb hátránya azonban, különösen a szőlővenyige feldolgozása esetében az, hogy ennek eddigi figyelembe nem vett értékes illanó alkotórészei a szabadba távoztak, tehát értékesíthetők nem voltak. Az új eljárás abban áll, hogy a szőlővenyige hulladékokat, célszerűen fával rétegezve, légmentesen elzárt retortában szénestik.

Felvétel a balatonfüredi szeretetházba. A balatonfüredi „Erzsébet” szeretetházban a jövő tanévben 10—12 ingyenes hely üreedik meg. Az alapszabályok szerint csak 6-8 éves teljesen árva, ezek hiányában félárva-gyermekek vétetnek fel. A felvételt kívánók hozzátartozói családi értesítővel, orvosi, szegénységi, oltási és esetleg iskolai bizonyítványai felszerelt kérvényeiket az igazgatótanácsához címezve, annak elnökéhez dr. Segesdy Ferencz kir. járásbíróhoz vagy az intézet igazgatójához Molnár Antalhoz, legkésőbb augusztus 1-ig adják be. A kérvények és mellékleteik bélyegmentesek.

Táncmulatság a keszthelyi templom jávára. A keszthelyi fiatalság a tűzvész által megromlott keszthelyi templom jávára június hó 1-én a Hullám szálloda nagytermében zártkörű táncmulatságot rendez.

Világosságot az Erzsébet-ligetbe. Nálunk már nemcsak az afrikai, hanem az erzsébetligeti sötétség is közmondássá lesz. Nemrégiben volt erről alkalmunk meggyőződni, hogy a liget bejárójától — a keszthelyi vonat megérkeztekor — egész a kijáratig egy lámpa pislogott. Ilyen világítás mellett az idegen nem sok világosságot tételez fel rólunk. Több lámpát a hosszú uttestre, a lámpagyújtató szigorú ellenőrzését kérjük az előjáráságtól, mert a rossz nyelvek hamar rá fogják, hogy az előjárásban sincs világosság.

Országos agrárgyűlés Veszprémbe. A veszprémi kiállítás alkalmával az ősz folyamán a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület feiterjesztésére, az országos Magyar Gazdasági Egyesület országos agrárgyűlést hív egybe. A gyűlésre, melyen fontos agrárkérdések lesznek tárgyalva, máris oly sokan jelentkeztek, hogy előreláthatólag mintegy 2000 gazda gyűl össze Veszprémbe.

A Balaton halászata. Az idei augusztus hó 28-án megnyíló veszprémi gazdasági kiállításnak egyik érdekes része lesz a balatoni halászat bemutatása, mely csoport rendezését a megyei gazdasági egyesület elnöke Kólosváry József főispán megkeresésére a Balatoni Halászati Részvénytársulat vállalta magára. E csoportban bemutatásra kerül a balatoni halászat a legrégebb időtől a mai napig.

A „Meteor” időjósítása május végére és júniusra a következőket mondja: A 22-iki csomópont hatása alatt kiadóbb esőt várhatunk. Sajnos, ez a jóslás vidékünkön beteljesedett, mert az ezen időben volt zápor- és jégesők nemcsak a gabonaneműekben, hanem különösen a szőlőkben érezhető kárt okozott. Ezután ismét állandóan jó időt jósol. Országszerte szárazság volt májusban, június májussal ellentétben nedvesnek ígérkezik, s így szőlőtermelő vidékünk nem részesülne épen a legjobban szükségelt szőlővirágzás idejében a kellő időjárásban. Node a Meteor is tévedhet.

Átvonuló katonák. A pozsonyi 5-ik hadtestparancsnokság értesítése szerint június hó 2-án —Urnapián— egy század katonaság fog átutazóban Tapolczára érkezni. Az utazásban részt vesz 3 törzstiszt, 2 főtiszt, 54 ember és 54 ló.

Szini keületbe való belépés. Sümeg intelligens lakossága biztosítani akarta magát az alsó rendű színészet ellen, azért belépett a székesfehérvári színkerületbe. Micsey F. György a múlt héten meg is kezdte előadásait. Mintegy 54 bérletet gyűjtött. Hát nálunk, a hol még több művészetkedvelő közönség van, nem lehetne Sümeg példáját követni?

A mi piacunk. Ne tessék elhinni, hogy valami étvágygerjesztő, tetszetős képből mutatjuk be. Nem. A mi piacunk ilyet nem mutat, mert hát nálunk ellenőrzés nincs, ezt senki el nem tagadhatja, mert ha volna, úgy nem történhetné meg, hogy a tej és tejfel-árusok ujjal kostolgattatják áruikat, ami ugyesztetikai, mint egészségügyi szempontból meg nem engedhető. Tessék csak végignézni piacunkon, gyakran láthatunk egy-egy piszkos, nem tudjuk mitől szennyes ujat tövig belenyulni a tejfelbe. No hát jó étvágyat, de ebből tisztelt ellenőrző közeg nem kérünk. Megkezdődik a gyümölcsárulás ideje is. A szőlőtől levert, és éretlen gyümölcs eladását meg kell akadályozni. Szigorú ellenőrzést kérünk.

Ismét a csirozás. Felszólalásunknak csak ideiglenes hatása van, mert a csirozás, ez a minden rossznak szülő anyja csak tovább folyik, minden akadály nélkül, botrányára a járó-kelőknek, mert nemcsak az utakat állják el vele, hanem trágár beszédekkel még a közérkölciség ellen is vétének. Csak a közügynek fogunk használni, ha lapunk hátsóoldala ezen áldatlan állapotot folytonosan ostromozni fogjuk. Hisz már nem fillérekben, meg a csirozás, hanem 10—20 fillérekben, sőt koronákban is, ami már hazard játékka fajult. *Hol az erély és tapintat!?*

A madarfészkek és tojások pusztítása. Erdő és mező visszhangzik a vig madárserreg danájától. Benépesül a fészek, a féltett otthon, a kis madár-családdal. Önfeláldozó, ösztönszerű gyöngédséggel ápolja, eteti a madárpár piciny fiókait, hogy majdan azok is mindmegannyi segítő társai legyenek a gazdának a sok kártevő rovar pusztításában. S íme lappangva jön, lopva kuszik fel és rombolja el a gonosz szív és kéz a családi boldogságot, teszi tönkre az érző kis keblek reményét. Nincs szavunk az ily vad eljárást minősíteni, hanem felhívjuk a hivatott ellenőrző közegek figyelmét az ily barbarizmus megakadályozására és a tettesek feljelentésére, mert a törvény igen szigorúan bünteti az ily elvetemült lelkeket.

Csodálatos azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa féle valódi angol Ugorkatej használata által elértek. Néhány nap után eltűnt az arcbőrrel szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajt, kisimítja a ráncokat és redőket, az arcbőrt fehérré, üdévé és finommá varázsolja anélkül, hogy a bőrnek ártana. A párisi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is mint Angolországban az összes egyéb szépitőszereket kiszorítja. Üvegje 2 korona, hozzá valódi angol Ugorkaszappan 1 kor. és puder 1-20 kor. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerár, Budapest, Erzsébetfalva.

Pályázatok, betöltendő állások. Hézagpótló, áldásos célú vállalat az „Országos Általános Pályázati Hírlap” Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknél nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely *azonnal* hírt ad az országban megüresedett összes állásokról. ezáltal minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen, áttekinthetően megtalálja a megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. *Szolgálatot tesz az alkalmazásadóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen* közze tesz. Ezért *állj nyerni* legbiztosabban ezen lap után lehet Közölnötnök a hivatalos pályázatok is. Hetenkint megjelenve, minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatali, pénzügyi, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingyen melléklete: „Házassulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Bu-

dapest, Erzsébet-körut, 18. Képviselők *fiók-kiadóhivatalok* vezetésére minden nagyobb vidéki városbn kerestetnek.

Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „HÁZASULANDÓK LAPJA” útján. Ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házassulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományú nőktől, tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik. az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körut 18.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választékú raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szenkénevezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőpresekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.**

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

FOGAK

és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves

Tapolca, főutca volt Hoffmann-féle házban.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger féle „Viktória” tyukszem kenőccsel

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégyel ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve Kapható feltalálónál;

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

A címre ügyeljünk!

Kerékpár alkatrészeket

30%-al olcsóbban lehet nálunk beszerezni mint bárhol a világ legelső gyáraiból gyári áron alul havi

Kerékpárokat 10—12 koronás részletfizetésre.

Varrógépek bel- és külföldi elsőrendű gyárakból havi 6—8 koronás részletfizetésre

Tessék árjegyzéket kérni. Ügynökök magas jutalék mellett felvételnek

MIKLÓS és TÁRSA
varrógép kerékpár és alkatrész nagykereskedők
BUDAPEST, VII., József-körut. 59. sz.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom-m.) Sürgőnyezim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (F.-Ausztia.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHÉK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.
Eternit művek HATSCHÉK LAJOS Budapest, VI, Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Evi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

Mindenféle

TÉGLA

ugymint: faltégla, lyukas és tömör sajtolt faltégla, igen alkalmas nyers építkezésekhez, továbbá hódfarku és hornyolt tetőcserep, valamint orr-, kövezet-, kut-, csatorna, parkány- és jászoltégla, ugy alagsó is a legjobb minőségben bármely allomásra szállítva kapható az alint nevezett tégla-gyárban.

Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgál

URADALMI GÖZTÉGLAGYÁR
SÁRVÁR.

Brázay-féle
Sósbor-
SZESZ

A Brázay-féle sósbor-szesz a fejbőrt és a hajat megtisztítja a gombacsiraktól és ezzel elejét vesz a hajhullásnak és a kopaszodásra vezető korpásodásnak.

Legjobb és legolcsóbb

SZŐLŐTRÁGYA

a kőbányai szárított hizósertéstrágya.

Felülmul minden egyéb trágyafélét!

számtalan előkelő birtokos és elsőrangú szakembertől megvizsgálva és kitűnőnek elismerve.

Helybeli raktár:

Kohn M r, szállitónál.

Kapható a

Budapest-Kőbányai Trágyaszárító-gyártól,
Budapest, IX. Üllői-ut 21.

ÓVJUK MEG!

Téli ruháinkat, szőrméinket, függőnyeink és szőnyegeinket moly-kár és por ellen, melyet ugy érhetünk el, ha azokat Schweiger Sándor MOLY-KÁR ELLENI INTÉZETEBEN Készthelyen, NYARI GONDOZASRA ADJUK, HOL AZOK IGEN JUTANYOS ARON BIZTOSAN LESZNEK GONDOZVA.

TANONC

felvétetik GRÜNWARD SAMU kávéházában.

Ne vegyen
Gimbalmot vagy Harmoniumot,
míg
Reményi Mihály
mű-hangszerész

legjobb képes árjegyzékét
át nem olvasta, mely ingyen
és bérmentve küldetik.
Budapestről
Király-utca, 44/I sz.

Csak akkor teljes a siker,
ha tetőnket
GROSSOL-LAL
mázoljuk.

A „GROSSOL“ a legjobb tetőmáz,
aki GROSSOLLal mázolja be a tetőt,
10 évig biztosította tartósság és víz-
mentesség ellen.

A „GROSSOL“ egyedül alkalmas
az új fedést feleslegessé tenni!
A „GROSSOL“ jósága ellenére is
olcsó.

Egyed árusító Tapolcza és vidékére
POPPIER GYULA
fűszer-, gyarmatár-, festék- és ásvány-
viz raktára TAPOLCZÁN.

Tüzifa eladás.

I. Bükkfa házhoz szállítva	33 kor.
II. „ „ „	29 „
I. Cserfa „ „	32 „
II. „ „ „	28 „

Egészséges, száraz, szép 100 m/m,
I-ső osztályu bükkhasábfát korona 130.—
II-ik „ „ „ korona 125.—
szállít bérmentve a tapolczai vasut-
állomásra
FRANK BERNÁT
Tapolcza.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8
koronával, a cserfa 6 koronával
olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuva-
rosnak fizetendő ki.

Jorgò J nos

órás gyári raktár Wien III 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gaz-
dagon illusztrált árjegyzékemet in-
gyen és bérmentve megkaphassa,
olcsó bevásárlás céljából. Az üz-
leti eljárás szigorúan tisztességes,
rásvédés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenmely zsebórába új rugó helyezése 40 kr.
Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet
vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nick.
keltokban 36 órai járással frt. 30
8039. sz. valódi ezüst pánczellánc 15 gr 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedél 5
7989. sz. Ingaóra ütőmível 2 sulyal 130 cm.
magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjek nevemre és házszámomra 75/B,
pontosan figyelni.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint,
fáradtság nélkül készítheti ruháját az
igazítható női derék-szabászati készülék
segélyével anélkül, hogy a szabászati rajtot megtanulta volna.
Ez a készülék minden
testalkat részére szabályozható.
Akadémiailag vizsgázott. Számos elismerő-irat.
Utánvét mellett! **Egy készülék ára 3 korona.** Utánvét mellett!
Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.
Guschelbauer Antal,
Sopron.
Magyarozatot ingyen küldök

11-52
Képviselek minden helységben kerestelnek.

SCHOTTOLA ERNŐ
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 2. szám.

A KÜSZÖBÖN LEVŐ PERMETEZÉSI IDÉNYRE AJÁNLOK

Simplex-, Urania és Vermorel-
permetezőt,
„EGYSZERÜSÉG“ szénkénegezőt — Acetylen molglámpát.

MOLYFECSEKENDŐK
és minden a szőlészet és pincészetekhez szükséges anyagok és eszközök.
Kimerítő árjegyzékét ingyen és bérmentve küldök.

**Jónak, a jobb
az ellensége.**

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon
és pamut ruhaneműk mosására. a Schicht által újonnan feltalált
mosó kivonat,
„Asszonydicséret“
védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fátáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Nélkülvizetelené válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.
Mindenütt kapható
Schicht György, Aussig.
A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Nymatott Löwy B. gyorssajtóján Tapolczán.